

ikke saa ganske lidt op i Fortiden, baade i 1894 og i senere Finanslovkonflikter.

Nu skal det være grumme langt fra mig i denne sene Time med nogen Udførlighed at vende tilbage til disse gamle Sager, det tror jeg ogsaa vilde være overmaade uheldigt i alle Maader. Men jeg nødes til, da det ærede Medlem har berørt disse Ting og antydet, at jeg og den Gruppe, jeg tilhører, skulde være i særlig Grad bundne med Hensyn til Spørgsmaalet om Københavns Befæstning, atter at slaa fast, at det ere vi ikke. Vi have været saa forsigtige, den Gang Tid var, i 1894 at faa det tingløst i bogstavelig Forstand, at det ere vi ikke. Vi have den Gang faaet vedtaget en Rigsdagsbeslutning, hvori det er udtalt — og det er anerkendt fra alle Sider —, at det, at vi den Gang have stemt for disse Bevillinger, ikke udtrykte noget som helst med Hensyn til vor endelige Stilling til Københavns Befæstning, at det ikke afskar os fra eventuelt senere at være med til endog at gøre Ansvar gældende for dens Opførelse, slet ikke præjudicerede noget med Hensyn til vor senere Stilling dertil. Hvad vi da gjorde, var, som det staar i Rigsdagsbeslutningen, ikke andet, end at vi erkendte, at disse Befæstninger vare der eller, som jeg tror, jeg udtrykte det den Gang, nu en Gang vare til Stede. Ja, denne Kendsgerning maatte vi den Gang bøje os for, naar vi ellers vilde have lovlige Tilstande genoprettede. Vi vare den Gang kun en Fjerdedel af Tinget, vi vare ikke stærke nok til at gøre vor saglige Mening om disse Fæstningsværker gældende. Nu faa vi at se, om det ærede Medlem og hans Parti, som sidder inde med et Flertal i dette Ting og et betydeligt Mindretal i det andet Ting, og som have Regeringsmagten, ville være i Stand til at gøre Sagerne bedre end vi den Gang.

Det ærede Medlem forlangte derpaa af mig, at jeg skulde tage et vist Ord tilbage, som jeg har udtalt under Forhandlingerne. Men det maa det ærede Medlem ikke vente af mig, at jeg skal gøre, og der er da heller ikke Skygge af Grund til, at jeg skulde gøre det. Jeg har givet en Forklaring, som jeg betragter det som det ærede Medlems Pligt at acceptere, ligesom Konseilspræsidenten har accepteret den. Jeg har selv udtalt, hvorledes dette Ord skal forstås, og saaledes som jeg har udtalt, at det skal forstås, saaledes maa det efter min Mening efter den Sammenhæng, hvori det er udtalt, forstås. Jeg

kan ikke i det ene Øjeblik sige, at jeg ikke ser, at Regeringen ved sin almindelige Politik har gjort sig uværdig til den Tillid, hvormed et Flertal her i Landet hidtil har fulgt den, og saa i næste Øjeblik sigte den for bevidst og villet Tvefyldighed. Det har ikke været min Mening og kunde heller ikke være det. Jeg har altsaa udtalt, hvad der var min Mening med Ordet, og dette beder jeg som sagt respekteret.

Det ærede Medlem sagde, at det var jo forskrækkeligt at sige noget saadant, og saa vidt jeg forstod hans Ytring, overførte han det i det hele taget paa den Kritik, der er fremkommen fra vor og andres Side: det er jo forskrækkeligt at sige saadanne Ting, som kunne benyttes af Regeringens erklærede Modstandere, som kunne benyttes af de radikale og Socialdemokraterne rundt omkring paa Tribunerne. Er det ærede Medlem rigtig opmærksom paa Rækkevidden af denne Bemærkning? Hvis vi virkelig skulde vige tilbage for at anvende, hvad vi betragte som en berettiget Kritik og en berettiget Karakteristik af Regeringen og Regeringspartiets Stilling, hvis vi skulde vige tilbage derfra af Frygt for, at Folk, der staa som erklærede og endogsaa bitre Modstandere af Regeringen, ville citere og benytte disse Udtalelser, ja, saa maatte vi afskære os fra enhver Kritik, thi det er klart, at enhver Kritik, der fremkommer fra et Partis Side, som ikke staar i nogen erklæret Opposition til Regeringen, bliver naturligvis benyttet af dem, der staa i en saadan Opposition. Det er ganske umuligt andet, og vilde man undgaa dette, maatte man undgaa overhovedet at udtale et eneste kritisk Ord mod Regeringen og Regeringsflertallet, og det kan det dog neppe være det ærede Medlems Mening at forlange af os.

Saa forstaaer jeg bedre den højtærede Konseilspræsident; han akcepterede den Forklaring, jeg selv har givet af mine Ord, og som efter min Mening er den eneste, der fornuftigvis efter Sammenhængen kan lægges i dem, og han udtalte saa, at han vilde se Tiden an og se, hvorledes Forholdene nu forme sig her igennem Rigsdagsarbejdet, og hvor nær eller fjærnt vi saa kunne komme hinanden gennem det. Ja, det synes jeg i og for sig var en meget sund og praktisk Maade at tage Tingene paa, og anderledes kunne heller ikke vi for vort Vedkommende tage dem. Jeg betragter nu Sagen saaledes, at vi indtage den samme afventende Holdning som den højtærede Konseilspræsident paa sin Side